

Olvasólecke

Kurzus címe: Büntetőjog különös rész I. (előadás és gyakorlat)

Oktatók: Prof. Dr. Karsai Krisztina, Dr. Molnár Erzsébet, Dr. Gál Andor

Hallgassa meg „A közúti baleset okozása és a közúti veszélyeztetés” c. hanganyaggal ellátott prezentációt és videólecktét!

Olvasólecke olvasási ideje: 3 perc

Olvasóleckéhez kapcsolódó videólecke ideje: 28:16

Lényeges fogalmak

- keretdiszpozíció
- közúti közlekedés szabályainak megszegése
- közút
- közforgalom elől el nem zárt magánút
- tömegszerencsétlenség
- halálos tömegszerencsétlenség
- limitált veszélyeztetési szándék
- szükségképpen vegyes bűnösség
- konkrét veszélyeztető bűncselekmény
- közvetlen veszély
- balesettel érintett személyek kölcsönös szabályszegése

Joggyakorlat elhatárolási kérdésekhez

6/1998. Büntető jogegységi határozat

a közúti közlekedés szabályai szerint elsőbbségadásra kötelezett felelősségéről

1. A közúti közlekedés szabályai szerint elsőbbségadásra kötelezett általában akkor is felelősséggel tartozik az elsőbbségadási szabályok megszegéséért, ha az elsőbbségre jogosult a megengedett sebességet túllépte. Kizárhatja a felelősségét, ha az elsőbbségadási kötelezettsége szempontjából jelentős körülményeket az elsőbbségre jogosult szabályszegése következtében nem észlelhetett, vagy ha e körülményekre nézve az elsőbbségre jogosult megtevesztette.

2. Az elsőbbségre jogosult, aki a megengedett sebességet túllépte, az elsőbbségadási kötelezettség megszegésével összefüggő közúti balesetért ugyancsak felelősséggel tartozhat, kivéve, ha a baleset a jármű megengedett sebessége mellett is bekövetkezett volna.

EBH2019. B.11.

Az I. r. terhelt a II. r. terhelt szeme láttára követett el közúti veszélyeztetést egy harmadik személlyel (a sértettel) szemben, akit járművével a közútról leszorított, majd a II. r. terhelt személygépkocsijában a jobb oldali első ablakon behajolva erőszakkal kísérelte meg a járó motor leállítását azért, hogy a II. r. terheltet (elvált feleségét) a sértetthez fűződő kapcsolata miatt felelősségre vonja. Ez a fellépés a gépjárművet vezető II. r. terhelt személye elleni olyan közvetlenül fenyegető jogtalan támadás volt, amelyet a II. r. terhelt jogszerűen hártott el járművével megindulva, majd azt balra-jobbra kormányozva azért, hogy támadójától megszabaduljon. A II. r. terhelt ezért jogos védelmi helyzetben cselekedett, így közúti veszélyeztetést nem valósított meg, ezért őt az ellene emelt vád alól büntetendőséget kizáró ok - jogos védelem - miatt fel kellett menteni [2012. évi C. tv. 22. § (1) bek., 234. § (1) bek.; 2017. évi XC. tv. 566. § (1) bek. d) pont, 662. § (2) bek. a) pont].

EBD2018. B.10.

A jelentős mértékű és többször megvalósított sebességtúllépés közvetlen veszély okozása nélkül nem valósítja meg a közúti veszélyeztetés büntettét [2012. évi C. tv. 234. §].

BH2016. 324.

A közúti veszélyeztetés büntettével szoros összefüggésben megvalósuló cserbenhagyás vétsége esetén a halmazat csupán látszólagos, csak a közúti veszélyeztetés büntettét kell megállapítani [2012. évi C. tv. 234. §, 239. §].

BH2015. 298.

A közúti veszélyeztetés büntettének alapesete ingatlan udvarán nem követhető el [2012. évi C. tv. 234. § (1) bek., 240. § (1) bek.].

BH2014. 358.

A közúti veszélyeztetés büntette nemcsak közúton, hanem közforgalom elől el nem zárt magánúton is elkövethető [1978. évi IV. tv. 186. §; 2012. évi C. tv. 234. §; 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 1. §].

BH2020. 259.

Megállapítható annak a személygépkocsi vezetőjének a bűnössége, aki előtt egy párafelhőt kibocsátó nyerges vontató halad, emiatt az előzés feltételeiről teljes mértékben nem lehet meggyőződni, mégis előzésbe kezd, és ennek során balesetet okoz, elüti a szemből az úttest szélén haladó gyalogost [2012. évi C. tv. 235. §; 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 34. § (1) bek. a) pont].

BH2020. 197.

Nem mentesül a büntetőjogi felelősség alól veszélyhelyzet elhárítására hivatkozással annak a személygépkocsinak a vezetője, aki az elé bekanyarodó, az út forgalmába átlagosnál kissé mérsékeltebb gyorsulással bekapcsolódó személygépkocsit észlelve nem lassít, hanem az előzés feltételeiről való meggyőződés nélkül annak az előzésébe

kezd, és ezáltal balesetet okoz [2012. évi C. tv. 235. §; 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 34. § (1) bek. a) pont].

BH2020. 97.

Kiemelt veszélyességű helyeken a megkülönböztető jelzést használó jármű vezetőjétől is elvárás az, hogy olyan sebességgel közlekedjen, hogy a baleseti veszélyhelyzet lehetőségét átlássa, és részéről az elhárítható legyen [2012. évi C. tv. 235. § (1) bek., (2) bek. b) pont; 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 49. § (1) bek.].

BH2020. 4.

Nem terheli büntetőjogi felelősség a bekövetkezett balesetért a főútvonalról balra nagy ívben bekanyarodó járműszerelvény vezetőjét, aki a bekanyarodást szabályszerűen kivilágított járműszerelvénnyel, irányító személyt igénybe véve végzi, de a főútvonalon közlekedő személygépkocsi vezetője sebesség túllépése miatt már nem tud előtte megállni, és elsodorja az irányító személyt [2012. évi C. tv. 235. § (1) bek. és (2) bek. b) pont; 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 3. § (1) bek. c) pont, 26. §, 33. § (1) és (3) bek.].

BH2019. 288.

Nem tartozik büntetőjogi felelősséggel az, aki az előtte haladó, váratlanul balra kanyarodó kerékpáros sértettet személygépkocsival elüti, akkor sem, ha ez kijelölt gyalogos-átkelőhelyen történik [2012. évi C. tv. 235. § (1) bek., (2) bek. b) pont; 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 29. § (1) bek., 34. § (8) bek. a) pont].

BH2018. 294.

I. Amennyiben a közúti forgalmat irányító fényjelző készülék nem működik, a járművezetőnek az egyéb közúti közlekedési szabályokhoz kell igazodnia [2012. évi C. tv. 235. §; 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 9. § (9) bek., 31. § (5) bek. c) pont].

II. Az elsőbbségi jogot az elsőbbségre jogosult sebességtúllépésére tekintet nélkül biztosítani kell. Az elsőbbségre jogosult felelőssége nem állapítható meg, ha a baleset a megengedett legnagyobb sebesség mellett is bekövetkezett volna [2012. évi C. tv. 235. §; 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 31. § (5) bek. c) pont; 6/1998. BJE határozat 1. és 2. pont].

III. A védelem által felkért szakértő véleménye okirati bizonyíték, bizonyíték volta nem függ attól, hogy készítőjét a bíróság szakértőként bevonta-e az eljárásba [1998. évi XIX. tv. 76. § (1) bek., 112. § (3) bek.].

BH2018. 136.

Nem tartozik büntetőjogi felelősséggel a bekövetkezett balesetért a védett úton sebességtúllépéssel közlekedő, elsőbbséggel rendelkező jármű vezetője, ha a baleset az elsőbbségi joga megsértése miatt következett be, és a balesetet csupán a megengedett sebességet el nem érő sebességgel közlekedve háríthatta volna el [2012. évi C. tv. 235. § (1) bek.; 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 3. § (1) bek. c) pont, 28. § (2) bek. b) pont; 6/1998. BJE határozat].

BH2018. 104.

A bekövetkezett balesetért való büntetőjogi felelősséget kivételesen a KRESZ-nek a személy- és vagyónbiztonságot nem veszélyeztető közlekedést előíró rendelkezése is megalapozhatja. E rendelkezés alapján felel az a személygépkocsi-vezető, aki az előtte a piros lámpánál várakozó kocsisort késedelmesen észleli, és ennek folytán abba gépkocsijával belerohan [2012. évi C. tv. 235. §; 1/1975. (II. 5.) KPM-BM rendelet 3. § (1) bek. c) pont].

BH2017. 287.

Az a körülmény, hogy a sértett visszautasítja a műtéti beavatkozást, amellyel valószínűsíthetően elkerülhető lett volna a maradandó fogyatékoság, csupán közreható okként (concausa) vehető figyelembe, nem szakítja meg az okozati összefüggést, ezért az elkövető felelőssége fennáll a minősített esetért [2012. évi C. tv. 235. § (1) bek., (2) bek. I. fordulat; 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 24. § (1) bek.].

BH2016. 233.

I. Nem követi el a közúti baleset gondatlan okozásának a vétségét az, aki udvaráról az útra segédmotoros kerékpárral jobbra és balra kitekintés után 3-4 km/h sebességgel kihajtva ütközik a szabálytalanul a járdán 11-13 km/h sebességgel közlekedő sértettel [2012. évi C. tv. 8. §, 235. § (1) bek.; 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 24. § (1) bek., 54. § (2) bek., (7) bek. a) pont, 58. § (1) és (2) bek.].

II. Nem követi el a cserbenhagyás vétségét az, aki segédmotoros kerékpárjával a kerékpározó sértettel kis sebességgel, kis intenzitással történő ütközés után az arcán vérző sérülést szenvedő sértett gyermeket szülei házához kíséri és a sértett gyermek édesanyját itt a történetekről tájékoztatja [2012. évi C. tv. 166. § (1) és (3) bek.].

Gyakorló kérdések

1. Jellemezze a közúti veszélyeztetés tényállási felépítését bűnösségi szempontból (elkövetési szubjektív oldalának jellemzői)!
2. Hogyan alakulhat az elsőbbségadásra kötelezett büntetőjogi felelőssége, ha az elsőbbségre jogosult is közlekedési szabályt sért?
3. Milyen kiterjesztő értelmezést határoz meg a Btk. a közút fogalmára vonatkozóan?
4. Határolja el egymástól a közúti baleset okozása és járművezetés ittas állapotban tényállásait!
5. Ki minősül ittas állapotban lévő személynek a közlekedési bűncselekmények szempontjából?
6. Hogyan alakul a közúti baleset okozása rendbelisége?
7. Mit értünk a közúti veszélyeztetés tényállásában szabályozott közvetlen veszély fogalma alatt?
8. Hogyan definiálható a halálos tömegszerencsétlenség és a tömegszerencsétlenség fogalma?
9. A közlekedési bűncselekmények tettesi kvalifikációit érintően milyen speciális szabályok vonatkoznak a gyalogosokra és az utasokra?
10. Ki lehet a közúti baleset okozása tettese?

Projekt azonosító: EFOP-3.6.2-16-2017-00007

Projekt címe: „Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai”

Ajánlott irodalom

KARSAI Krisztina: *Közlekedési bűncselekmények. Bírói gyakorlat füzetek.* Opten, Budapest, 2013.

VISKI László: *Közlekedési büntetőjog.* KJK, Budapest, 1974.

Projekt azonosító: EFOP-3.6.2-16-2017-00007

Projekt címe: „Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai”

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. A tananyag elkészítését az EFOP-3.6.2-16-2017-00007 azonosító számú, Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai: társadalmi, technológiai, innovációs hálózatok a foglalkoztatásban és a digitális gazdaságban című projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósul meg.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE